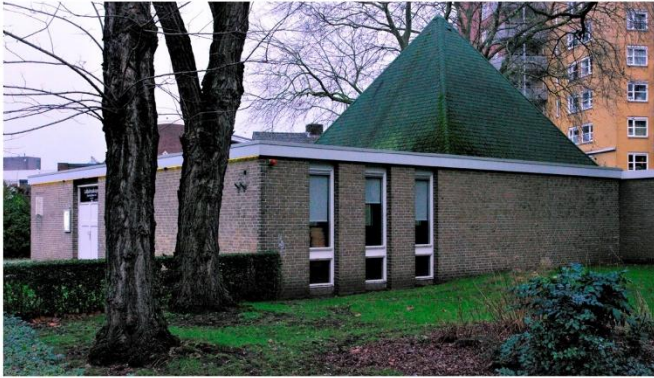

Lebuïnus Kompas Maandbrief

Oud-Katholieke Kerk
Twente en Ommelanden
Statie H. Lebuïnus

Evangelisch-
Lutherse gemeente
Hengelo

**Juli + Augustus
2025**

Inleidend woord: Escalatie

Met betrekking tot de geopolitieke ontwikkelingen wordt steeds vaker gewaarschuwd voor escalatie. In de betekenis van een stapsgewijze toename van geweld in een conflictsituatie. Jij slaat en ik sla harder terug. Soms ontwikkelt de escalatie een eigen onbeheersbare dynamiek waardoor het helemaal uit de hand loopt. Met desastreuze gevolgen. Laten we hopen en bidden en ons best doen om zo iets te voorkomen.

In een taalartikel las ik dat escalatie een jong woord is in de wereldpolitiek, maar een oud begrip. Afgeleid, kennelijk, van escalade. Daarmee werd een bestorming met ladders aangeduid. Na een belegering van een stad zonder overgave, kon men de muren bestormen met stormram en ladders om de plaats in te nemen. Eventueel ook kogels en vuurpijlen afschieten. Het was een volgende trede in de geweldstoepassing. Er vielen daarbij natuurlijk ook meer slachtoffers. Je zou het kunnen vergelijken met een boycot en actieve aanval. Iedere trede van de trap is een schaalvergroting. Misschien wel tot een niveau waarop je je kunt afvragen of de geweldstoepassing nog wel in verhouding staat tot de oorzaak van het conflict, of het nog in relatie staat tot het doel en of het bijdraagt aan een oplossing. Geweld is een duivels fenomeen, maar het lijkt erop dat we ons zonder de

geweldsmogelijkheid niet veilig kunnen voelen en vrede kunnen handhaven.

Bij deze kennelijk menselijke conditie, het drama van het menselijk tekort, moeten we, lijkt mij, het gebruik van geweld of geweldsdreiging niet normaal gaan vinden. Ook al behoort het tot ons gedrag, het is niet eigen aan de bedoeling van ons mens-zijn. We zijn, om het maar wat verheven te zeggen, aangelegd om met elkaar als zusters en broeders te leven voor het aanschijn van God, verbonden in diens liefde voor alle schepselen. Dat klinkt soft, maar het is serieus werken. Daarvoor dienen we andere ladders op te gaan, namelijk de trappen waarmee we onze neiging tot geweld overstijgen. Niet de overtreffende trap waarmee we belangrijker, groter, rijker en machtiger willen zijn, maar de voortreffelijke trap van wat goed en rechtvaardig is. De trap die reikt naar de hemel, althans wat wij daaronder verstaan: waarlijk leven in vrede en verbondenheid.

In dit verband denk ik aan twee andere trappen die we kunnen beklimmen. De ene is de scala santa, de heilige trap, in Rome. In een klein gebouw bij de grote kathedrale kerk van de bisschop van Rome, de Sint Jan van Lateranen, vind je de heilige trap. Naar de overlevering wil is het de trap van het pretorium van Pilatus die Jezus heeft bestegen om veroordeeld te worden. Keizerin Helena, de moeder van keizer Constantijn, zou hem naar Rome hebben gebracht (begin 4^e eeuw). Nu bestijgen pelgrims deze trap op hun knieën tot gedachtenis van het lijden van Jezus, om boete te doen of meer nog, zich te verdeemoedigen. Zij laten zichzelf los met elke trede die zij bestijgen om zich onder de genade te stellen, zich te louteren. In het bestijgen van deze trap legt elke hoogmoed zijn mantel af om ontdaan van elke pretentie Christus te volgen. Niet iedere pelgrim zal het zo intens beleven. Bovendien zou je via de zijtrappen zo naar boven kunnen lopen. Maar wat leer je daarvan?

De Scala Santa doet me ook denken aan de hoge best wel steile trap bij het dogepaleis in Venetië, ooit de machtigste stadstaat in het hele Middellandse gebied. De aangewezen/ gekozen doge beklom in ceremoniële kleding deze trap bij de aanvaarding van zijn zeer aanzienlijk ambt waar hij boven aan de trap minzaam werd opgewacht door de raad. Een oefening in deemoed om duidelijk te maken dat macht geen privilege is, maar een geschonken opdracht. Buitengewoon leerzaam voor machthebbers, lijkt me.

De hemelse trap (scala celestis) is in spirituele zin de trap die we allen kunnen opgaan. Het verbindt de aarde met de hemel. Als model vertegenwoordigt het de mens in zijn zondige staat, in zijn geloof en hoop op verlossing, de opgang van zijn ziel in gebed en deugden, de navolging van de heiligen en van Christus die ons dichterbij de hemel brengt en uiteindelijk erin binnen voert. De ladder verbeeldt het verlangen naar Gods nabijheid dat de gelovige optrekt naar de hemel. Dat gelovige verlangen richt diens handelen en schreden. Het verlangen te verblijven in de voorhof van de Heer. In geloof is dit leven die voorhof. In de geest verblijven wij er, ook al speelt ons leven zich af in de gebrokenheid van onze wereld. Ons verlangen naar heelheid transformeert onze wereld, ook al is dat maar een fractie.

Het is mijn vurig verlangen dat we samen escaleren naar de stad van God, in geloof, deemoed en verlangen. Langs de voortreffelijke trap. En ik bid dat we bij het genieten van al het moois dat er is, niet vergeten; dat we bij boosheid onszelf niet verliezen; dat we bij alles wat we hebben en kunnen de ander niet loslaten.

Een goede tijd gewenst.

rector Ward Cortvriendt

KERKDIENSTEN LEBUÏNUSKAPEL

Dorpsmatenstraat 40 Hengelo

Kerkdienst zondag 6 juli 10.30 u

Dienst van Schrift en Tafel Derde Zondag na Trinitatis

Voorganger : ds. Nico Pronk
Lector : lector ELG
Cantor : Maarten Luther Cantorij o.l.v. Gerrit Baas
Koster : Patricia Veerman-de Graav
Collectes : voor de voortgang van de eredienst in ELG
(*digitaal overmaken kan ook*)

Kerkdienst zondag 13 juli 10.30 u

Eucharistieviering Zondag na Pinksteren 10 (C jaar)

Voorganger : pastoor Ward Cortvriendt
Lector : André Zandbelt
Cantor : Alp Buitelaar en André Zandbelt
Koster : Heima Sleurink en Ward Cortvriendt
Collectes : 1e OKK-Nederland 2e Kinderen in Syrië
(*digitaal overmaken kan ook*)

Kerkdienst zondag 27 juli 10.30 u

Eucharistieviering Zondag na Pinksteren 12 (C-jaar)

Voorganger : pastoor Ward Cortvriendt
Lector : Marianne Sloot
Cantor : Alp Buitelaar en Toon 't Hoen
Koster : André Zandbelt
Collectes : 1e OKK-Nederland 2e Statie H. Lebuïnus
(*digitaal overmaken kan ook*)

Kerkdienst zondag 3 augustus 10.30 u
Dienst van Schrift en Tafel Zevende Zondag na Trinitatis

Voorganger : ds. Wiert Sarolea
Lector : lector ELG
Cantor : Maarten Luther Cantorij o.l.v. Gerrit Baas
Koster : Patricia Veerman-de Graav
Collectes : voor de voortgang van de eredienst in ELG
(*digitaal overmaken kan ook*)

Kerkdienst 10 augustus zondag 10.30 u
Eucharistieviering Zondag na Pinksteren 14 (C jaar)

Voorganger : pastoor Ward Cortvriendt
Lector : Nynke van Genderen
Cantor : André Zandbelt en Toon 't Hoen
Koster : Heima Sleurink en Ward Cortvriendt
Collectes : 1e OKK-Nederland 2e Kinderen in Syrië
(*digitaal overmaken kan ook*)

Kerkdienst 24 augustus zondag 10.30 u
Eucharistieviering Feest H. Bartholomeus (C-jaar)

Voorganger : pastoor Ward Cortvriendt
Lector : Wim de Rijk
Cantor : André Zandbelt en Alp Buitelaar
Koster : André Zandbelt
Collectes : 1e OKK-Nederland 2e Statie H. Lebuïnus
(*digitaal overmaken kan ook*)

De dagen van ons leven

De maanden juli en augustus leveren nogal wat verjaardagen op. Op 12 juli is Piet van Genderen jarig en op 18 juli mevr. Cornwell-Oostveen. Op 29 juli viert Nico Pronk zijn verjaardag. Wim de Rijk is op 2 augustus jarig evenals Maarten Driesen. En op 18 augustus Marjolein Driesen, de moeder van Maarten. Tot slot viert op

29 augustus Harald van der Werff een bijzondere verjaardag.
We feliciteren ieder hartelijk en wensen hun een gelukkig en
gezegend nieuw levensjaar toe.

rector Ward Cortvriendt

Bij de diensten van de Lutherse Gemeenschap:

Op zondag 6 juli, volgens de Lutherse telling de 3^e zondag na Trinitatis, (volgens de oecumenische, dus ook Oud-Katholieke aanduiding: de 3^e zondag van de zomer) zal ik zelf volgens planning uw voorganger te zijn.

De cantorij houdt zomerstop, maar Jaap Vonk is er wel en hij bespeelt het orgel.

Op zondag 3 augustus, de 7^e na Trinitatis (= de 7^e van de zomer) is ds. Wiert Sarolea de voorganger. Ds. Sarolea is, zoals bekend, predikant in de Lutherse gemeente Zutphen, in onze 'moedergemeente' dus. Voor de cantorij geldt hetzelfde als in de maand juli.

Ds. Nico Pronk

En verder...

De internationale ontwikkelingen geven reden tot grote zorg. Op het moment van schrijven hebben de Verenigde Staten net de atoominstallaties van Iran gebombardeerd – en ook vanuit Israël gaan de bombardementen door. Het is op dit moment volstrekt onduidelijk wat dat voor de nabije toekomst gaat betekenen. Wat in ieder geval nu wel gebeurt is dat de aandacht voor wat zich in Gaza afspeelt naar de achtergrond verdwijnt.

De Protestantse Kerk in Nederland volgt vanzelfsprekend al die ontwikkelingen ook op de voet. Met betrekking tot de verhoudingen Israël – Gaza laat ik hier volgen wat de preses en de secretaris hebben verklaard:

"Met u delen wij de verbijstering over wat er in Gaza gebeurt. Het voortgaande geweld en de vele doden raakt ons tot in onze ziel. Uw oproep om concreet uiting te geven aan onze verbijstering en het geweld een halt toe te roepen herkennen wij. Als kerk zoeken wij naar vormen om dit te doen vanuit onze roeping en verantwoordelijkheid.

Het gebed om Gods Koninkrijk is het uitgangspunt. We bidden om als pelgrims op weg te gaan met joden, christenen en anderen. Om samen te leven met alle verschillen, om te leven met de wonden, en om samen te werken om de wonden te helen. We kiezen er als kerk voor om het uit te houden in de spanning als een weg uit de polarisatie", aldus de kerkleiding. "We weigeren om een eenzijdige kant te kiezen en maken een krachtige keuze vóór Joden en vóór Palestijnen; we komen op voor medemenselijkheid en luisteren naar de wonden; we zoeken naar wat heelt en verbindt en komen op voor gerechtigheid en vrede, samen met onze partners en anderen. Dat alles vanuit de inspiratie van de waarden van Gods Koninkrijk."

Ds. Nico J. Pronk

Pinksterboodschap Raad van Kerken in Nederland

De situatie van de bevolking in Gaza is ten hemel schreiend. Dagelijks sterven er vele mensen door bombardementen en ander militair geweld. Mensen worden uit hun huizen gejaagd en voor velen is er geen uitzicht op terugkeer. Voor een groot deel van de bevolking van Gaza is er gebrek aan voedsel en medische hulp. In deze situatie is er maar één ding nodig: een onmiddellijk einde aan de oorlog en onbelemmerde toegang van voedsel en medische hulp aan Gaza.

Wij roepen de Israëlische regering en Hamas op om eenzijdig alle gevechtshandelingen te staken, voedselhulp en medische zorg niet te belemmeren, gijzelaars vrij te laten en alle inwoners van Gaza te laten terugkeren naar hun woningen met uitzicht op wederopbouw en veiligheid. 'Zalig zijn de vredestichters' zegt onze Heer Jezus en daarmee doelt Hij op mensen die over de schaduw van hun eigen angst en hun eigen gelijk durven te springen om naar vrede en verzoening te zoeken. Wij roepen iedereen in Gaza en Israël op zo'n vredestichter te zijn.

Met Pinksteren vieren we dat de heilige Geest mensen bemoedigt en bezielt om als Gods nieuwe mensen te gaan leven. En de vrucht van de heilige Geest is vrede. Wij roepen de kerken van Nederland op om dit jaar met Pinksteren te bidden voor een duurzame en rechtvaardige vrede die de veiligheid en het welzijn van Palestijnen en Israëliërs waarborgt. Wij roepen kerken en christenen op om te bidden voor mensen in zoveel andere delen in de wereld waar levens in gevaar zijn en de waardigheid van mensen geschonden wordt.

Namens de Raad van Kerken in Nederland,
Geert van Dartel, voorzitter Raad van Kerken in Nederland
Coen Wessel, algemeen secretaris Raad van Kerken in Nederland

bron: Site Raad van Kerken Nederland

André Zandbelt

Nieuw wandkleed in de kapel

Groene kerk: *Landschap I*, in groen, blauw, in geel en klein wit. Sinds kort hangt aan de achterwand van de kapel een nieuw wandkleed, door Marjolein Driesen gemaakt en geschonken. Zie de bijgaande foto ervan. Eerder berichtten we al over het wandkleed dat zij voor ons maakte met geloof, hoop en liefde als onderwerp. In overleg met Marjolein mag ik iets over het nieuwe wandkleed schrijven. Zij heeft daarvoor een aantal begrippen en aanwijzingen aangereikt. Ik hoop dat ik hiermee aan haar bedoelingen en intenties voldoe.

We zien een arcadisch landschap met heuvels in groen, een meer en lucht in blauw. Een zon en dorpen in geel, een zon boven de heuvels uit. Verschillende bomen, wat bootjes op het meer en schapen in een wei. Vredevol, onaangetast, natuur zoals we het graag zien en waar we ons bij thuis voelen.

Hogere en lagere bergen en heuvels verwijzen naar de loop van ons leven, in lichter en donkerder groen, bergen en dalen. Om het water van het meer kleine gemeenschappen, wat huizen, een kerk, in geel, net als de zon die erover opgaat. Alsof Marjolein ons duidelijk maakt dat de zon moet reflecteren in de gemeenschappen van mensen. Het dal is ook plek van water en vruchtbaarheid, een plek om te recreëren. Zeilbootjes op het meer. Gaat het te ver om er de stadjes rond het meer van Tiberias (Genesareth, Galilea) in te zien waar Jezus zijn schaapjes op het droge ziet te krijgen? De mooie zwart/witte schaapjes. Schaapjes zoals wij zijn (wit met een vlekje). Rondom verschillende bomen ieder met zijn eigenheid. Bomen die schaduw en koelte geven en zuurstof aan de omgeving, ieder naar zijn aard. Een vriendelijke omgeving die vrede uitstraalt.

Passend in onze kapel.

Dank je wel, Marjolein, voor dit werk waar je zoveel toewijding en energie in hebt gestoken.

rector Ward Cortvriendt

H.LEBUÏNUSKAPEL als **groene kerk**

In deze rubriek voor de even maanden van Lebuinus Kompas besteden we aandacht aan hoe in kerkgemeenschappen werk gemaakt wordt van duurzaamheid en vergroening. In 2014 meldde de Lebuïnus Statie zich aan bij de beweging van Groene Kerken. We namen ons voor elk jaar een concrete stap te zetten. U bent uitgenodigd om uw ideeën kenbaar te maken en iets te schrijven voor deze tweemaandelijks rubriek.

André Zandbelt

Groene Kerk: Landschap II

In onze zorg om onze leefomgeving worden natuur en cultuur nogal eens tegenover elkaar gezet. Waar mensen wonen vindt een omgang met het landschap plaats. We bouwen en verbouwen, ontginnen, bedijken en graven. Er is in onze omgeving maar weinig dat niet in cultuur is gebracht. Anderzijds kennen we ook inmenging waardoor landschappen onherstelbaar beschadigd worden, door intensieve dagmijnbouw, monoculturen, ontbossing.

Het is moeilijk om het goede evenwicht te vinden. Bidden om het dagelijks brood is ook de bede om niet meer te nemen dan nodig is en om de leefomgeving niet zo te belasten dat zij onleefbaar wordt voor onszelf en voor onze medemensen en voor hen die na ons komen. Leven met respect voor de schepping en met een minimum aan geweld.

rector Ward Cortvriendt

Handboek voor kerkvergroeners

Hieronder vinden jullie extra informatie over het Handboek voor kerkvergroeners waaraan ik in de vorige kompas refereerde.

rector Ward Cortvriendt

Dit boek is tot stand gekomen door de medewerking van diverse schrijvers met elk hun eigen expertise op een onderwerp dat belangrijk is voor jullie, kerkvergroeners. Hieronder zie je de indeling van de hoofdstukken en de schrijvers. Een inspirerend rijtje aangevuld met zes praktijkvoorbeelden van groene kerken: vijf kerken en een leefgemeenschap

DE GROENE VERHAALLIJN IN DE BIJBEL

Gods zegenwens voor de hele schepping door Robert Doornenbal

BEWOGEN MET DE SCHEPPING

Rouwen, verduurzamen en actievoeren voor het klimaat door Lysanne van de Kamp en Jan Wolsheimer

‘EEN KERK ZAL GROEN ZIJN OF NIET ZIJN’

De lange geschiedenis van kerk en duurzaamheid door David Onnekink en Carla Dik-Faber

EEN RECHTVAARDIGE ECONOMIE VAN GENOEG VOOR IEDEREEN

Diaconaat van de kerk in internationaal perspectief door Matthias Olthaar

VRUCHTBAAR JOUW KERK VERGROENEN

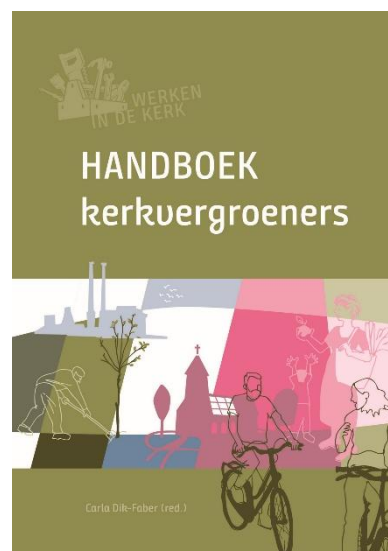
Zo ondersteun je jouw kerk in een beweging van groeiende liefde voor Gods schepping door Lydia van Maurik-Wever

PRAKTISCHE STAPPEN VOOR HET VERGROENEN VAN JE KERK

Zeven inspirerende thema's met voorbeelden door Thea de Ruijter

GROEIEN IN GROEN DENKEN EN DOEN

Wat we leren vanuit de christelijke spiritualiteit voor een ecologische bekering door Marjolein Tiemens-Hulscher

COLOFON STATIE TWENTE EN OMMELANDEN

<groene kerk>

Kerkcentrum ST. LEBUÏNUSKAPEL
Dorpsmatenstraat 40 7551 BP Hengelo

Rector pastoor E. Cortvriendt
Schaapskamp 8 3849 PS Hierden
mail: pastoor@twente.okkn.nl tel. 06 839 867 60

Secretariaat/penningmeester statie-bestuur
Alp Buitelaar
Dr. van der Sluisstraat 12 7482 XS Haaksbergen
mail: alpbuitelaar@planet.nl tel. 06-22661130

Lebuïnus Kompas redacteur
André Zandbelt
mail : a.zandbelt@planet.nl tel. 0546 815313

Website Harald van der Werff
mail : harald.vanderwerff@gmail.com

Bankrekening Statie: NL 77 RABO 0179 162 713
OKKN t.a.v. Statie Twente Hengelo

Website **OKK Statie Twente** <https://twente.oudkatholiek.nl>
OKK Nederland <https://oudkatholiek.nl>

Predikant Ds. Nico Pronk
Dr. van der Sluisstraat 12 7482 XS Haaksbergen
mail : paspronk@planet.nl tel. 06 51272923

Kopij (ELG) naar de predikant (zie hierboven)
Verzending Gerrit Baas
(ELG) mail: baas.gerrit@hetnet.nl tel. 053 4337130

Huishoudelijk Heima Sleurink
mail : heima49@live.com tel. 074 2913856

Reservering kapel/zaal
André Zandbelt
mail : a.zandbelt@planet.nl tel. 0546 815313

